

BRUSSELS MIJNSTAD

PB-PP B-10
BELGIE(N) - BELGIQUE

O N Z E P L A N E E T

HET NATUUR- EN MILIEUMAGAZINE VAN DE BRUSSELAARS

#109
MAANDBLAD
MAART/2017

- 03 ENERGIEPREMIES 2017
- 04 2017, NATUUR IN DE STAD
- 09 BYE-BYE PESTICIDEN,
WELKOM NATUUR!

BRUSSELSE WATERDAGEN

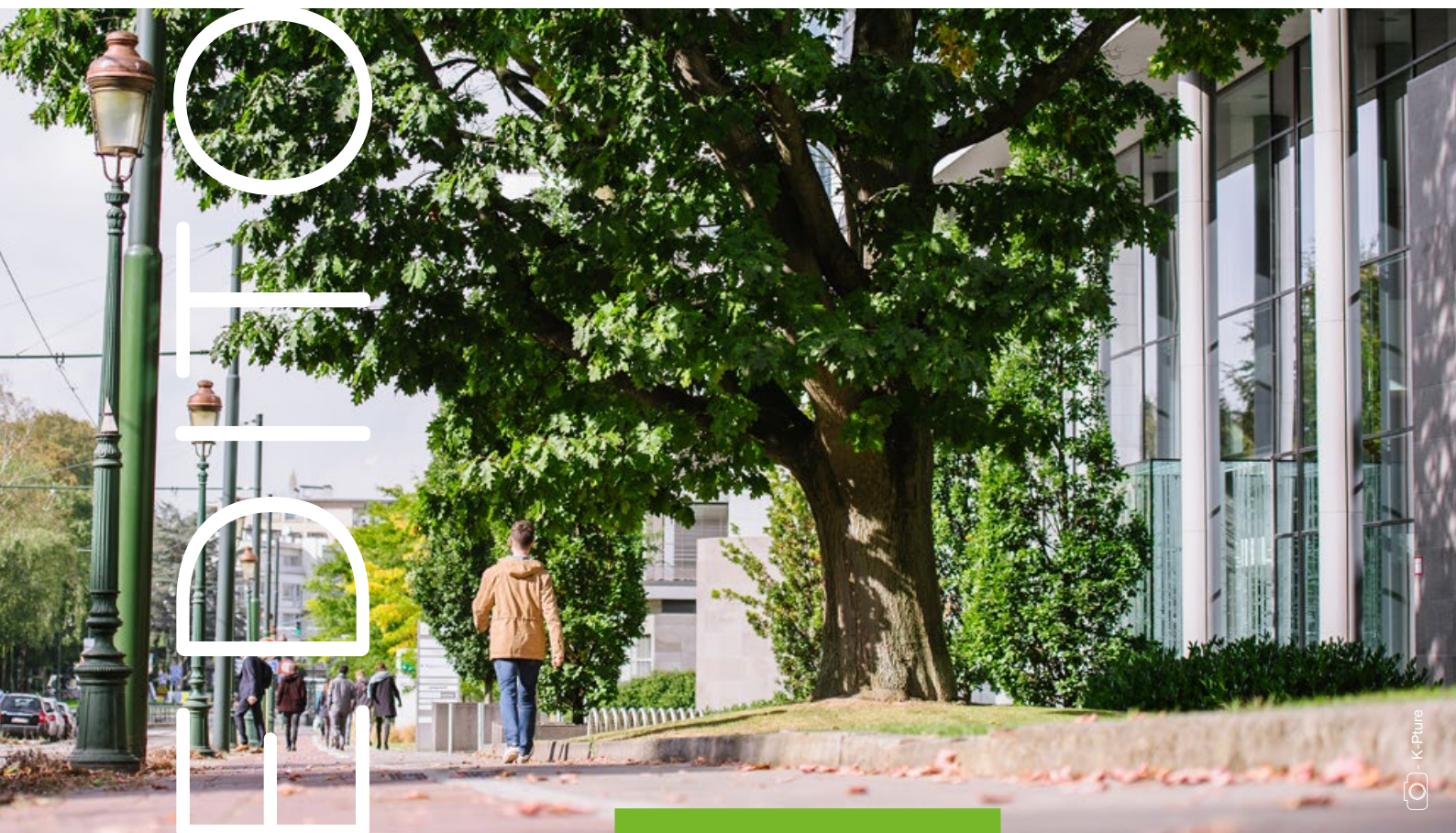
20 TOT 26 MAART

Xavier Claes

leefmilieu
brussel
.brussels

WWW.LEEFMILIEU.BRUSSELS

LEVE DE STAD, LEVE DE VERANDERING!

Ontdek de app *Mijn stad onze planeet!*

Uw tijdschrift is voortaan ook digitaal beschikbaar, te downloaden via de bijbehorende app. U leest er dezelfde artikels als in de papieren versie, aangevuld met hyperlinks, bijkomende informatie en zelfs video's. Een originele leeservaring, zowel online als offline.

Download de App *BXLNaturMag* op Google Play of in de App Store, vind *Mijn stad onze planeet* terug in de kiosk en lees het tijdschrift overal, op elk moment en op elk toestel!

Uw maandblad *Mijn stad onze planeet* steekt in een nieuw kleedje. Nieuwe lay-out, twaalf pagina's in plaats van acht, aangevuld met een dynamische app. Het magazine wil nog dichter aansluiten bij u, uw interesses en uw dagelijks leven: u wordt nauwer betrokken bij het tijdschrift, de pagina's krijgen een speelser uitzicht, en het bevat nog meer informatie en slimme tips. Via deze informatie, getuigenissen en tips helpt *Mijn stad onze planeet* de Brusselaars op weg naar verandering.

Ontdek uw nieuwe tijdschrift...

In het vernieuwde tijdschrift vindt u in het midden een nieuw praktisch en uitneembaar katern van vier pagina's, boordevol informatie en concrete tips om onze stad duurzamer, leefbaarder, natuurlijker en milieuvriendelijker te maken. Er is ook een kalender en een kinderpagina voorzien. Deze maand is het middenkatern gewijd aan het thema 'water'. Uw tijdschrift bevat nog andere interessante rubrieken: nieuwtjes, een themadossier (kent u alle diensten die de natuur te bieden heeft aan de stad?), internethoekje, ecoconsumptiepagina... Bovendien bespreekt het nieuwe maandblad de hulpmiddelen en diensten die Leefmilieu Brussel te bieden heeft, en de vele initiatieven van het verenigingsleven. **Veel leesplezier!**

MIJN STAD ONZE PLANEET

Verschijnt maandelijks, behalve in januari, juli en augustus. - Leefmilieu Brussel-BIM - Havenlaan 86 C / 3000, 1000 Brussel - Tel. 02 775 75 75 - info@leefmilieu.brussels - www.leefmilieu.brussels V.U.: F. Fontaine & B. Dewulf. **HOOFDREDACTEUR:** Mathieu Molitor. **HERLEZINGCOMITÉ:** Florence Didion, Isabelle Degraeve, Tom Penxten. **REDACTIE:** Didier Dillen **VERTALING:** Maarten Geerts. **PRODUCTIE:** www.4sales.be. De foto's tonen niet noodzakelijk de geciteerde personen. © LEEFMILIEU BRUSSEL - Gedrukt op gerecycleerd papier. De teksten in deze publicatie hebben tot doel de wettelijke bepalingen toe te lichten. Om de ware juridische toedracht van deze teksten te kennen, verwijzen we u naar de teksten van het Belgisch Staatsblad.

ENERGIEPREMIES 2017

Hetzelfde premiestelsel als in 2016 en een vereenvoudigde procedure die voor iedereen toegankelijk is. Goed nieuws voor de stad, de planeet en de portefeuille van de Brusselaars. De aanvraagformulieren voor de energiepremies 2017 staan online. En er zijn enkele veranderingen...

Wat behouden blijft

Het bedrag van de premies verandert niet. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kiest voor continuïteit en behoudt daarom het budget van 22 miljoen euro. Net als in 2016 ligt de focus op de energie-audit, isolatie en verwarming, daar waar energiebesparingen het meest renderen.

2017: nog eenvoudiger

De aanvraag- en toekenningsprocedures werden verduidelijkt en vereenvoudigd. Vanaf dit jaar kunt u al uw premies via één enkel formulier aanvragen. En nu ook via e-mail: gemakkelijk en handig! Bovendien gaan heel wat Brusselaars van deze steunmaatregelen kunnen genieten. De voordeligste energiepremies zijn er voor de onderwijs- en hulpverleningssector:

kinderopvang, scholen, rusthuizen... En vanaf 2017 ook voor universiteiten en hogescholen. Mede-eigendommen kunnen ook aanspraak maken op de hoogste energiepremies. En huurders (60% van de Brusselaars!) genieten er ook van.

MEER INFO OP
www.leefmilieu.brussels/energiepremies

WAAROM ENERGIEPREMIES?

In Brussel zijn gebouwen verantwoordelijk voor 72% van het totale energieverbruik. Bovendien is het niet altijd vanzelfsprekend om in de stad hernieuwbare energie te produceren. Daarom is het zo belangrijk om de energie-efficiëntie van onze gebouwen aan te pakken. En daar bewijzen de energiepremies hun nut: bij renovatie helpen ze u om voor de beste technische oplossingen te kiezen en bieden ze u financiële steun om de werken uit te voeren. Kortom, ze vormen een uitstekend middel om uw energiefacturen te verminderen en uw levenskwaliteit te verhogen.

IN 2017 MAKEN WE VERBINDING MET... DE NATUUR!

© Bram Wellekens

Sociale media, apps, werk... We zijn voortdurend bereikbaar en hebben het steeds drukker. Wat als we nu eens een pauze zouden inlassen? De tijd nemen om de vele voordelen van de Brusselse natuur te herontdekken. 2017 is het jaar van de 'Natuur in de stad'. Krijg opnieuw voeling met de natuur in de tweede groenste stad ter wereld*.

EEN JAAR VOL ACTIVITEITEN

In de lente

Ontdek de tentoonstelling 'Brussel'Air: een groene hoofdstad vanuit de lucht' in het Rood Klooster, gedicte stadswandelingen in de parken en tuinen.

In de herfst

Schijnwerpers op het Zoniënwoud, met tal van evenementen die echt een bezoekje waard zijn, een tentoonstelling, een thema-veertiendaagse over de groene long van Brussel.

Nieuw: de ecohutten

De ecohutten worden verspreid over enkele iconische groene plaatsen in onze hoofdstad en zijn verzamelplaatsen voor tal van activiteiten en evenementen in 2017. Kom en breng ze een bezoekje!

Meer info: www.leefmilieu.brussels/natuurindestad

De natuur in de stad is mooi. Ze verhoogt ons welzijn, brengt ons dicht bij elkaar, verbetert onze leefomgeving en biedt ons ontelbare diensten. De natuur is overal in Brussel: in tuinen, parken, groene ruimten en natuurreservaten... Herontdek een heel jaar lang de vaak onvermoede schatten van de natuur in onze hoofdstad. U zal ze meer waarderen en beter beschermen.

Herfstpalet

Sandra benadrukt ook dat het Zoniënwoud veel gevarieerder is dan men zou denken. "De beroemde beukenkathedraal grenst bijvoorbeeld aan zones met een heel diverse begroeiing, waaronder eik, esdoorn, haagbeuk en ondergroei-soorten zoals bosanemonen of -hyacinten. In de herfst kleurt het bos van geel over brons tot rood. Prachtig!"

Interview

Sandra Moreels: "In Brussel vind je de natuur op een boog-scheut van je deur".

Sandra is vrijwillig natuurgids en gepassioneerd door fauna, flora en wandelen. Van zodra ze kan, zoekt ze de groene schatten van onze hoofdstad op. Ze deelt graag haar passie met ons.

"Het Zoniënwoud is een van mijn favoriete plekken in Brussel", vertrouwt ze ons toe. "Ik heb het geluk dat ik er gemakkelijk naartoe kan als ik wat rust en kalmte wil. Je kan er lange wandelingen maken en de vogels horen zingen." Sandra heeft er al enkele verrassende ontmoetingen gehad. "Ik herinner me dat ik ooit oog in oog stond met drie reeën. Het moment duurde maar even, maar het was magisch."

Groene wandeling

Sandra is ook een grote fan van de Groene wandeling. Ze maakt er dan ook regelmatig gebruik van. "Het is een soort van groene ader waarlangs je heel Brussel in een groen kader kan doorkruisen. Mijn favoriete onderdeel is het stuk van Oudergem naar het Woluwepark. Het landschap is er zeer gevarieerd waardoor je vergeet dat je in de stad bent. Het is ook heel aangenaam. Je komt er ouders met hun kinderen tegen, oudere mensen, jongeren... Om natuur te vinden in Brussel, moet je echt niet ver gaan."

*Na Washington

VERS VAN DE PERS

NIEUWS OVER DE NATUUR EN HET MILIEU IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

MAART '17

BRUSSELSE WATERDAGEN!

WERELDWATERDAG IS HET STARTSCHOT VOOR HET BEGIN VAN DE LENTE. ONTDEK HET 'BLAUWE GOUD' VAN DE HOOFDSTAD IN AL ZIJN ASPECTEN.

Al sinds mensenheugenis stroomt er water door Brussel... Op elk moment in zijn geschiedenis speelde het een belangrijke rol in de menselijke, economische en ecologische ontwikkeling van het Gewest. En dat is vandaag niet anders. Duik mee in het blauwe erfgoed tijdens de **Brusselse Waterdagen** en bewonder de verschillende weerspiegelingen van het water in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Kom kennismaken met de verschillende spelers die ijveren voor een duurzaam beheer van dit waardevolle natuurelement, bron van biodiversiteit, welvaart en levenskwaliteit. **Wacht niet langer en duik het water in!**

HET VOLLEDIGE PROGRAMMA VINDT U OP
WWW.LEEFMILIEU.BRUSSELS/BW

DOE MEE!

Van maandag 20 tot zondag 26 maart zijn er in de week en overdag tal van pedagogische activiteiten voor scholen (na inschrijving). 's Avonds en op zaterdag is er voor ieder wat wils (filmvoorstellingen, lezingen, enz.), en **op zondag vindt er een groot slotfeest plaats met tal van gratis activiteiten waarop iedereen welkom is:** gegidste tochten langs de rivieren, natuurwandelingen, verhalen, bezoek aan een waterzuiveringsstation of sluis, workshops op het terrein...

HET ROOD KLOOSTER WATER DOORHEEN DE GESCHIEDENIS

Vroeger leverden de vele vijvers verse vis voor de abdij. In de 20ste eeuw waren er in het Rood Klooster ook drukbezochte publieke baden, want toen waren er nog niet zo veel huizen met een eigen badkamer... Vandaag heeft de site een meer landelijk karakter. Door zijn speci-

fieke reliëf, moerassen, bossen, weides en natuurreservaat, heeft het terrein een opmerkelijke ecologische en landschaps-waarde. De vijvers van het Rood Klooster trekken ook veel watervogels aan. **Op 26 maart vinden er heel wat activiteiten plaats, onder meer een gegidste wandeling over het belang van het water doorheen de geschiedenis van de site.**

Meer info:
www.rouge-cloitre.be (FR)

DE BOOT OP MET ANDRÉ LEROY

**ANDRÉ LEROY IS EEN VAN
DE BRUSSELSE WATERGIDSEN.
ZIJ LATEN INWONERS
EN TOERISTEN HET GEWEST VANUIT
EEN ANDER OOGPUNT ONTDEKKEN...**

... vanop het 14 km lange kanaal van Brussel. "Het blijft indrukwekkend om door de sluizen van Molenbeek en Anderlecht te varen, vooral voor de kleinsten. Maar er valt nog meer te bewonderen, zoals het koninklijk domein van Laken, de Familistère Godin of de plezierjacht-haven van de Brussels Royal Yacht Club.

In de Brusselse voorhaven kom je zelfs zeeschepen van 9.000 ton tegen!" Van mei tot oktober kunt u bovendien met de waterbus tussen Brussel en Vilvoorde pendelen: leuk en filevrij!

Interesse in een rondvaart op het kanaal? www.brusselsbywater.be

© - Xavier Claes

FAUNA & FLORA

DE BITTERVOORN DE VIS DIE VAN MOSSELEN HOUDT!

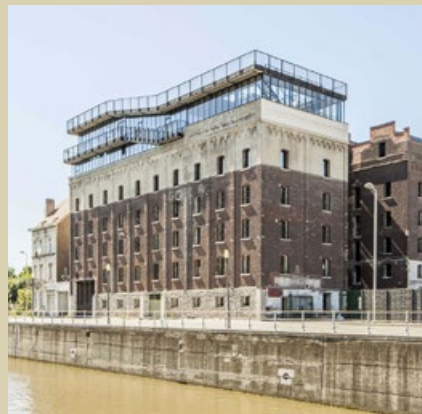

Grote ogen, kleine mond, zilvrogroene schubben en bolle rug. De bittervoorn behoort tot de familie van de karpers en de riviergrondels. Deze vissoort wordt doorgaans niet groter dan 8 cm en is zeer gevoelig voor vervuiling. Bovendien wordt hij steeds zeldzamer: **het is de enige beschermde vissoort in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.**

De bittervoorn heeft ook een uniek kenmerk: zo legt het vrouwtje haar eitjes in zoetwatermosselen. Die mosselen gebruiken op hun beurt de bittervoorn en andere vissen om hun larven te verspreiden in de waterlopen. Een verrassende samenwerking.

ONTDEKKING

BELEEF DE KANAAALWIJKEN

Kent u Coop? In dit economisch en cultureel centrum in de oude Moulart-malderij komt u in aanraking met het menselijke en industriële verleden van de kanaalzone. Ontdek er ludieke en interactieve tentoonstellingen, activiteiten voor klein en groot, een Beeldenpaleis, een tuin om met het gezin te ontdekken, circuits in het teken van natuur, industrie of mensen. En op het dak is er een panoramisch terras met een uniek en adembenemend 360° zicht op Brussel. **COOP – het Ontdekkingscentrum van de Kanaalzone, Demetskaai 23, 1070 Anderlecht – www.coop.brussels**

HET WATERBEKKEN VAN BOSVOORDE

DE GEHEIMEN VAN HET BLAUWE GOUD

Het drinkwater van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (68 miljoen m³) komt voornamelijk uit Vlaanderen en Wallonië, maar er wordt ook nog steeds zo'n 2 miljoen m³ opgepompt in het Ter Kamerenbos en het Zoniënwoud. Het bedrijf VIVAQUA biedt u de unieke kans om de geheimen van dit blauwe goud te ontdekken tijdens een bezoek aan het waterbekken van Bosvoorde en aan een

© - Steytpena

kraankamer. Er is ook een didactische tentoonstelling over de oorsprong van het leidingwater in het Brussels Gewest. **Afspraak op zondag 26 maart 2017 van 11 tot 17.00 uur**, Vergaarbakweg 1, 1180 Ukkel

OP ZOEK NAAR AMFIBIEËN

In het begin van de lente zoeken kikkers, padden en watersalamanders de belangrijkste vochtige zones in de hoofdstad op. Hun doel: een partner vinden en zich voortplanten. Valavond is het meest geschikte moment om meer over ze te we-

ten te komen: dan maken ze elkaar het hof en leggen ze ook hun eitjes. Met wat geluk komt u in de kleine poelen in de Brusselse rand de alpenwatersalamander tegen en kunt u zijn indrukwekkende paringsdans van dichtbij bewonderen.

DRIE UITZONDERLIJKE UITSTAPPEN

Bufo bufo, de gewone pad: de meest voorkomende paddensoort in Europa.

Tijdens de **Brusselse Waterdagen** zijn er drie avondwandelingen waarbij **natuurgids Peter Vanbellinghen** en zijn Franstalige collega's samen met u op zoek gaan naar de verschillende amfibiesoorten in onze vochtige zones. De tochten zijn geschikt voor kinderen en volwassenen die er graag met laarzen en zaklampen (en zonder hond) op uit trekken.

Vrijdag 24 maart om 19.00 uur: amfibieën zoeken in de Vogelzangbeek in Anderlecht (NL).

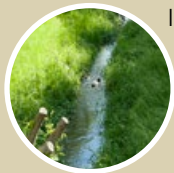
Zaterdag 25 maart om 20.30 uur: amfibieën zoeken op de Kauwberg in Ukkel (FR).

Zondag 26 maart om 20.30 uur: amfibieën zoeken rond het Groen en Blauw Huis aan de Neerpedebeek in Anderlecht (FR).

U vindt alle info op www.leefmilieu.brussels/bw

AFSPRAAK

KONING BOUDEWIJNPARK WANDELING LANGS DE MOLENBEEK

In het prachtige kader van het Koning Boudewijnpark in Jette en Ganshoren kronkelt een kleine rivier die sinds kort opnieuw zichtbaar is: de Molenbeek. Deze rivier biedt wandelaars een onvermoede biodiversiteit. Tijdens de Brusselse Waterdagen kunt u er aan tal van activiteiten deelnemen.

Afspraak op zondag 26 maart, Jules Lorgesquare, 1090 Jette.

U vindt alle info op www.leefmilieu.brussels/bw

BOERDERIJ VAN HET MAXIMILIAANPARK FYTOZUIVERING, WASDA?

Achter deze ingewikkelde term schuilt een duurzaam, esthetisch en voordelig alternatief voor traditionele zuiveringstechnieken. Het kleine waterzuiveringsstation van de boerderij van het Brusselse Maximiliaanpark toont met glans aan dat de natuur ook met afvalwater wel weg weet. Hoe werkt het? Het afvalwater wordt in bekkens opgevangen waar bacteriën het organisch materiaal omzetten in mineralen die de waterplanten opnemen. Deze planten leveren op hun beurt – via hun wortels – zuurstof voor de bacteriën. En voilà! Meer weten?

Afspraak op zondag 26 maart van 10.00 tot 16.00 uur, Schipperijkaai 2, 1000 Brussel.

FOTOWEDSTRIJD TOON DE WERELD HET BLAUWE ERFGOED IN BRUSSEL

Blijf op de hoogte van de activiteiten die tijdens de *Brusselse Waterdagen* worden georganiseerd. Like www.facebook.be/bewaterbebrussels en deel uw beste foto's op deze pagina. Gebruik **#BeWaterBeBrussels** als u uw foto's post op Instagram, Facebook en Twitter. **De mooiste foto's zullen gebruikt worden in de communicatieacties van de Brusselse Waterdagen 2018.**

WATER 2.0

Kraantjeswater heeft soms een lichte chloorsmaak. Hoe kunt u dat water lekkerder maken? Simpel, leg een vers munttakje in een karaf water, laat de munt even intrekken en geniet van de frisse smaak. Voeg eventueel nog enkele schijfjes komkommer toe voor nog meer frisheid. U kunt de munt ook vervangen door basilicum, Peterselie of goed gewassen schilletjes biocitroen.

DE GROENE... EN BLAUWE WANDELING

Een tip voor natuurliefhebbers! De Groene wandeling, een lus van 60 km wandel- en fietspaden, loopt ook langs enkele mooie Brusselse waterlopen. Zoals de Woluwevallei en haar vijvers, de Horzelvlakte naast de Geleytsbeek in Ukkel of de Molenbeek die nu ook zichtbaar door het Koning Boudewijnpark in Jette kronkelt. Wacht niet langer en trek uw stapschoenen aan of spring op uw fiets.

Meer info: www.leefmilieu.brussels/groenewandeling

HET KINDER- HOEKJE

De vissen en DE QUIZ amfibieën in onze poelen

Ken jij de wereld van de AMFIBIEËN (of kikvorsachtigen) en VISSEN die in de vijvers, rivieren en vochtige zones van het Brussels Gewest leven?

VUL DEZE MINQUIZ IN EN JE KOMT ER MEER OVER TE WETEN.

A. De gewone pad (Bufo bufo) houdt zich in het Brussels Gewest de hele winter schuil in:

- Bossen, weides en tuinen
- Op de bodem van poelen en rivieren
- Op zolder

B. Welke beschermde vissoort leeft er in sommige vijvers en waterlopen in het Brussels Gewest?

- De karper
- De bittervoorn
- De barracuda

C. In de lente zwemmen in heel wat Brusselse waterlopen dikkopjes van kikkers en padden, en die eten graag:

- Algen op waterplanten
- Larven van insecten
- Brood

D. Van vuursalamanders wordt gezegd dat ze 'eierlevendbarend' zijn, omdat ze:

- Zich voortplanten als zoogdieren
- Eitjes leggen
- Larven baren

SPEL: zoek de vreemde eend

Welke vier kleine dieren, die ook in Brussel leven, zie je hier?
En welke vreemde eend is geen amfibie?

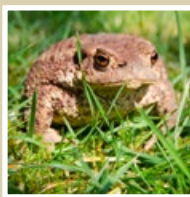
A

B

C

D

OPLOSSING
A1 - B2 - C1 - D3 /// A: De watersalamander - B: De vuursalamander - C: De hazelworm - D: De pad.
De hazelworm is de vreemde eend, want hij is een reptiel en geen amfibie.

AGENDA

ELKE MAAND SELECTEERT MIJN STAD ONZE PLANEET VOOR U EEN AANTAL NATUUR- EN MILIEU-EVENEMENTEN (EN NUTTIGE LINKS) IN BRUSSEL.

26 MAART

RIOLENMUSEUM

Wanneer, waarom en hoe zijn de Brusselse riolen gebouwd? (NL)

- 📍 Rondleidingen om 11.30 uur en om 15.30 uur. Anderlechtsepoort, 1000 Brussel. Reserveren per mail: educatieve.dienst@brucity.be

26 MAART

WATER IN DE STAD IN AL ZIJN VORMEN

Bezoek het Broodhuis en kom meer te weten over het water in de stad: over fonteinen, watermolens, stadsgrachten en de Zenne (NL).

- 📍 Rondleiding om 13.30 uur. Grote Markt, 1000 Brussel. Reserveren per mail: educatieve.dienst@brucity.be

26 MAART

DE WATERKWALITEIT METEN

Ontdek het prototype van de Paccotest en denk samen met ons na over de mogelijke toepassingen voor de stad (NL/FR).

- 📍 Van 11.00 tot 16.00 uur. Vijver, aan de kant van het Flageyplein, 1050 Elsene.

26 MAART

ONTDEK DE SLUIS VAN ANDERLECHT

Tijdens de Brusselse Waterdagen kunt u de sluis van Anderlecht bezoeken en komt u meer te weten over de werking ervan (NL/FR).

- 📍 Van 10.00 tot 16.00 uur. Aakaai, 1070 Anderlecht.

Alle activiteiten tijdens de Brusselse Waterdagen vindt u op

www.leefmilieu.brussels/bw

BYE-BYE PESTICIDEN, WELKOM NATUUR!

HET GEWEST ZET ZICH IN

- /// **Sinds december 2016** geldt er in heel het Gewest een algemeen verbod op het gebruik van glyfosaat, het belangrijkste ingrediënt van Roundup. De Brusselse regering gaat ook de strijd aan tegen 'bijendodende' pesticiden: vanaf maart zijn ze verboden.
- /// Het Gewest verbiedt binnenkort ook het gebruik van pesticiden langs oevers van oppervlaktewateren (rivieren, poelen, vijvers, enz.) en in zones rondom riolen (voetpaden, terrassen, enz.).
- /// **Vanaf 1 januari 2019** mag in de openbare ruimtes van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geen enkel gewasbeschermend product meer worden gebruikt.

Minder of zelfs geen pesticiden? Het Brussels Gewest steunt dit project al vele jaren. Maar het ecologisch beheer van tuinen, voetpaden, opritten of terrassen belangt iedereen aan, particulieren én professionals. Een toekomst zonder pesticiden is perfect mogelijk! Van 20 tot 30 maart zeggen we ze vaarwel tijdens de Week zonder Pesticiden.

Weg met al die pesticiden en andere sporeistoffen die giftig zijn voor onze gezondheid en voor het leefmilieu. Brussel werkt aan een betere toekomst, door alternatieven te gebruiken die beter zijn voor de biodiversiteit en de gezondheid. Doel: de internationale reputatie van Brussel als groene hoofdstad versterken.

Geen pesticiden meer in de tuin van Katja

Katja is mee op de kar gesprongen. Haar tuin in Sint-Joost maakt deel uit van het natuurnetwerk van de Franstalige natuurvereniging Natagora: hij wordt onderhouden zonder pesticiden. *"De kwaliteit van de bodem bepaalt alles. Als je vruchtbare grond hebt, voldoende bemest met compost, dan kunnen de planten zich beter weren tegen ziektes en ongedierte. Ik heb ook twee kleine kippen aangeschaft, en die eten de naakt- en tuinslakken op."*

Van 20 tot 30 maart stoppen we met het gebruik van pesticiden!

In het kader van de Week zonder Pesticiden

den vinden er in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, in samenwerking met de Franstalige natuurvereniging Natagora, tientallen activiteiten plaats: plantenbeurs, fototentoonstelling, bezoeken aan private en collectieve (moes)tuinen, filmvoorstellingen, lezingen, gegidste wandelingen, workshops... Kom en ontdek hoe u uw huis, tuin, balkon of oprit kan onderhouden zonder pesticiden.

Bezoek de tuin van Katja op 25 en 26 maart en vind het volledige programma van de Week op www.leefmilieu.brussels/byebye.

Pesticiden: uw mening interesseert ons!

De gewestelijke en federale overheden gaan binnenkort samen een Nationaal Actieplan (NAPAN) voorstellen om het gebruik van pesticiden te verminderen. Het plan zal lopen van 2018 tot 2022, en zal ook een Brussels luik bevatten. U kunt dit plan mee vorm geven: van 9 februari tot 10 april 2017 kunt u uw mening geven over de voorgestelde maatregelen. Aarzel dus niet en laat uw stem horen! www.leefmilieu.brussels/pesticidenonderzoek

DE NATUUR BESCHERMT DE STAD

MEER INFO OP

[www.leefmilieu.brussels/
biodiversiteit](http://www.leefmilieu.brussels/biodiversiteit)

Wist u dat het zonder de natuur veel meer zou kosten om onze stadsomgeving te beschermen? Dankzij de tuinen, parken, groendaken, rivieren, vochtige zones, bosrijke gebieden en andere natuurelementen in Brussel, doet de natuur de stad leven en hoeft het Gewest geen dure, complexe technische hulpmiddelen in te schakelen.

Natuur in de stad is veel nuttiger dan het op het eerste gezicht lijkt. Ze biedt ons niet alleen comfort en welzijn, maar ook tal van efficiënte en vooral gratis diensten.

Overstromingen beperken

De natuur is onze beste bondgenoot om het risico op overstroming door hevige regenval in te dijken: groene ruimten, tuinen, bossen, voetpaden en parkeerplaatsen met grastegels, groendaken, bermen, wadi's* met zachte en brede hellingen... absorberen het merendeel van het afvloeiende water en ontlasten zo onze riolen.

Afvoerwater zuiveren

Onze groene zones en groendaken vangen de vervuilende stoffen die aanwezig zijn in regenwater op en neutraliseren zo de impact van vervuiling. Dat doen ze via bacteriën die van nature in de grond aanwezig zijn. Onze vochtige zones filteren organisch materiaal, stikstof, fosfor en zware metalen uit het afvoerwater en ontlasten zo ook de waterzuiveringsstations.

De bodem saneren

Bepaalde planten kunnen zware metalen uit de bodem 'halen' (fyto-extractie) en ze vervolgens in hun bladeren stockeren. Zinkboerenkers (*Noccaea caerulea*) neutraliseert bijvoorbeeld zeer goed zink en cadmium.

OP HET TERREIN

In Brussel werd in 1999 gestart met het 'Blauwe netwerk', een project om de kwaliteit van ons oppervlaktewater te verzekeren, om de ecologische rijkdom ervan te ontwikkelen, om de waterlopen onderling te verbinden, om waterzuiveringsstations minder water te laten verwerken, en om overstromingen te bestrijden. Dit project verhoogt ook de sociale, landschaps- en recreatieve waarde van rivieren, vijvers en vochtige zones. Meer info op www.leefmilieu.brussels/blauwe-netwerk

* Wadi: een begroeide greppel die dienst doet als buffer voor afvloeiend water.

Luchtvervuiling verminderen

In de stad dragen bomen bij tot een betere luchtkwaliteit door heel wat van de zwaveldioxide, stikstofdioxide en ozon in de lucht te neutraliseren. Door te 'ademen' en te 'zweeten' zorgt een volwassen boom ook voor gasuitwisseling die de opname bevordert van fijnstofdeeltjes (tot 25 kg/jaar) die verantwoordelijk zijn voor een groot aantal gezondheidsproblemen.

Vervuilers opsporen

Bepaalde planten zijn nuttig als bio-indicator om de luchtkwaliteit op te volgen. Petunia's zijn gevoelig voor koolwaterstoffen, populieren voor ozon en andere planten zoals korstmossen geven een idee van de globale luchtkwaliteit.

De temperatuur regelen

Natuurlijke ruimtes met veel begroeiing (gras, kreupelbos, bomen, enz.) bevorderen het fenomeen dat bekendstaat als evapotranspiratie van water waardoor de lucht minder snel opwarmt. Deze ruime verspreiding van water beperkt ook temperatuurschommelingen. Als je weet dat een temperatuurstijging van 1°C overeenkomt met een ozonconcentratie van 1%, dan weet je dat dit fenomeen een positieve impact heeft op onze gezondheid en die van onze kinderen.

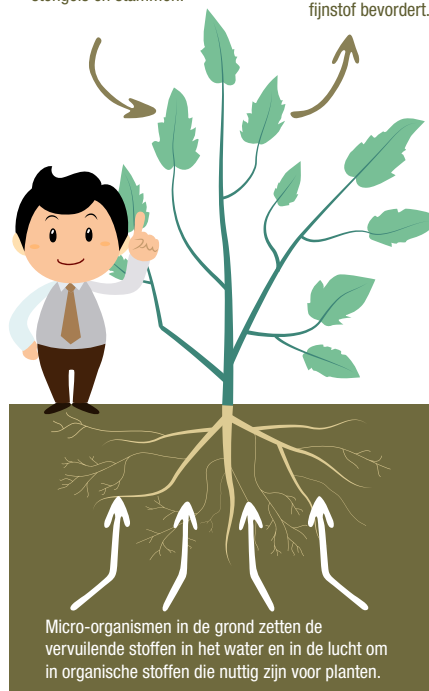
De biodiversiteit beschermen

Tuinen, openbare parken, beboste gebieden, vochtige zones, braakliggende terreinen, verticale groene oppervlakken... er zijn talrijke pleisterplaatsen waar dier-

en plantensoorten goed kunnen gedijen in de stad. Winter of zomer, een weldoordachte inrichting van bepaalde plaatsen (stapels dood hout, holle bomen, laattijdig maaien, enz.) biedt onze lokale fauna een schuilplaats en voldoende voedsel. Die biodiversiteit bevordert het natuurlijke evenwicht en beperkt de wildgroei van ongewenste soorten in de stad (knaagdieren, insecten, enz.).

Vervuulende stoffen in de lucht worden opgevangen door de bladeren, stengels en stammen.

De plant 'zweet' waterdamp (transpiratie), die de luchtvochtigheid verbetert en de opname van fijnstof bevordert.

OP HET TERREIN

Via het Natuurplan wil het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de natuurlijke zones met elkaar verbinden om zo de ecosystemen te verbeteren ten voordele van de samenleving. Het Gewest wil ook de overlast van bepaalde probleemsoorten beperken, namelijk de overlast van woekerende exotische soorten.

DISCREET MAAR NUTTIG: STRAATPLANTEN

Paardenbloem, postelein, varkensgras, sint-janskruid, weegbree... al deze planten hebben de uitzonderlijke gave om tussen barsten in het asfalt, spleten in het voetpad of tussen voegen van het plaveisel te groeien. We spreken over 'straatplanten' omdat ze maar weinig aarde, water en licht nodig hebben om te groeien.

En aangezien ze voorkomen in omgevingen waar veel giftige stoffen (pesticiden, uitlaatgassen, stikstofhoudend afval, enz.) aanwezig zijn, verrichten ze belangrijk saneringswerk door het water te zuiveren en zware metalen, vluchtige stoffen en CO₂ vast te houden. Hoewel het vaak maar om kleine plantjes gaat, bieden ze tal van insecten en vogels voedsel en beschutting.

MEER INFO OP
www.leefmilieu.brussels/natuurplan

HET WEB-HOEKJE

Hier vindt u in elke editie een link, een website, een nuttig webweetje over consumptie, Good Food, milieu-educatie, energie, natuur...

Sluit u aan bij het Netwerk Bewust Verbruiken

Een dynamische vzw die actief lokale, gemeenschappelijke en zelfbeheerde initiatieven rond 'alternatieve consumptie' promoot, zowel in Brussel als in Vlaanderen. De organisatie promoot onder meer aankoopgroepen (Boeren en Buren), Repair Cafés, giveboxen, gemeenschappelijke moestuinen, kennisuitwisselingsnetwerken en lokale uitwisselingssystemen. Via een kaart op de website van de vereniging vindt u gemakkelijk de bestaande initiatieven. Het ontdekken waard!

www.bewustverbruiken.be

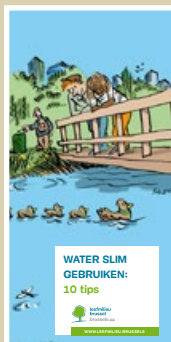
NATUUR IN DE STAD: EEN PROJECTOPROEP VOOR VERENIGINGEN

U werkt in een vereniging of een organisatie? Leefmilieu Brussel lanceert voor het eerst een projectoproep voor Brusselse verenigingen die een project willen opzetten om de natuur in de stad te behouden, te bevorderen of te beschermen. Alle voorstellen zijn welkom: zowel kleine als grote projecten.

Meer info: www.leefmilieu.brussels/verenigingen

3 PUBLICATIES VOOR U... ONTDEK ZE OP WWW.LEEFMILIEU.BRUSSELS/WATER

WATER: EEN KOSTBARE GRONDSTOF DIE MOET WORDEN BESCHERMD! LEES HIER HOE...

- /// Hergebruik het water waarmee u uw groenten hebt gewassen om uw planten water te geven
- /// Tuinier zonder meststoffen of pesticiden om grondwatervervuiling te voorkomen
- /// Drink kraantjeswater: het is milieu-vriendelijker en veel goedkoper

Meer weten over hoe we onze waterbronnen beter kunnen gebruiken en beschermen? Bestel de gratis folder Tien tips om water slim te gebruiken of raadpleeg deze tien eenvoudige tips op www.leefmilieu.brussels/water

NEEM DE JUISTE MAATREGELEN TEGEN OVERSTROMINGEN

Brussel heeft een lange geschiedenis van overstromingen... De toenemende verstedelijking heeft het probleem niet opgelost, maar door de aanzienlijke investeringen die het Gewest heeft gedaan, is het risico gelukkig wel verminderd. Ook de Brusselaars kunnen hun steentje bijdragen om overstromingen te vermijden en de bijbehorende schade aan huizen en bezittingen te beperken. Hoe? Ontdek het in deze gloednieuwe brochure boordevol praktische tips, die u vertelt hoe u uw huis kunt beveiligen en welke maatregelen u kunt treffen voor, tijdens en na een overstroming.

WATERKAART: ONTDEK DE KAART 'BRUSSEL WATERSTAD'

Wist u dat onze hoofdstad 105 km waterlopen telt (waarvan 67% in open lucht), 17 bronnen, 90 fontein en 158 vijvers? Water speelt een belangrijke rol in de Brusselse geschiedenis. Desondanks werd dit erfgoed lange tijd verwaarloosd en is het ook vandaag nog steeds weinig bekend. Bestel de gratis kaart of raadpleeg ze online om de historische en hedendaagse waterrijkdom van ons Gewest te herontdekken.